

พสิใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนากาการเกษตร

แมลงหางหนีบน้ำตาล

2

บอกคุยด้วยคน

- แมลงหางหนีบน้ำตาล

8

ฉีกซอง

- ว่าด้วยการทิ้งถ่ายโอนจาก อ.บ.

16

จากโต๊ะบอกรอ

- ด้านตรวจพืชกับการนำเข้า
เมล็ดพันธุ์กัญชง-กัญชา

บอกคุณด้วยคน

แมลงหางหนีบ

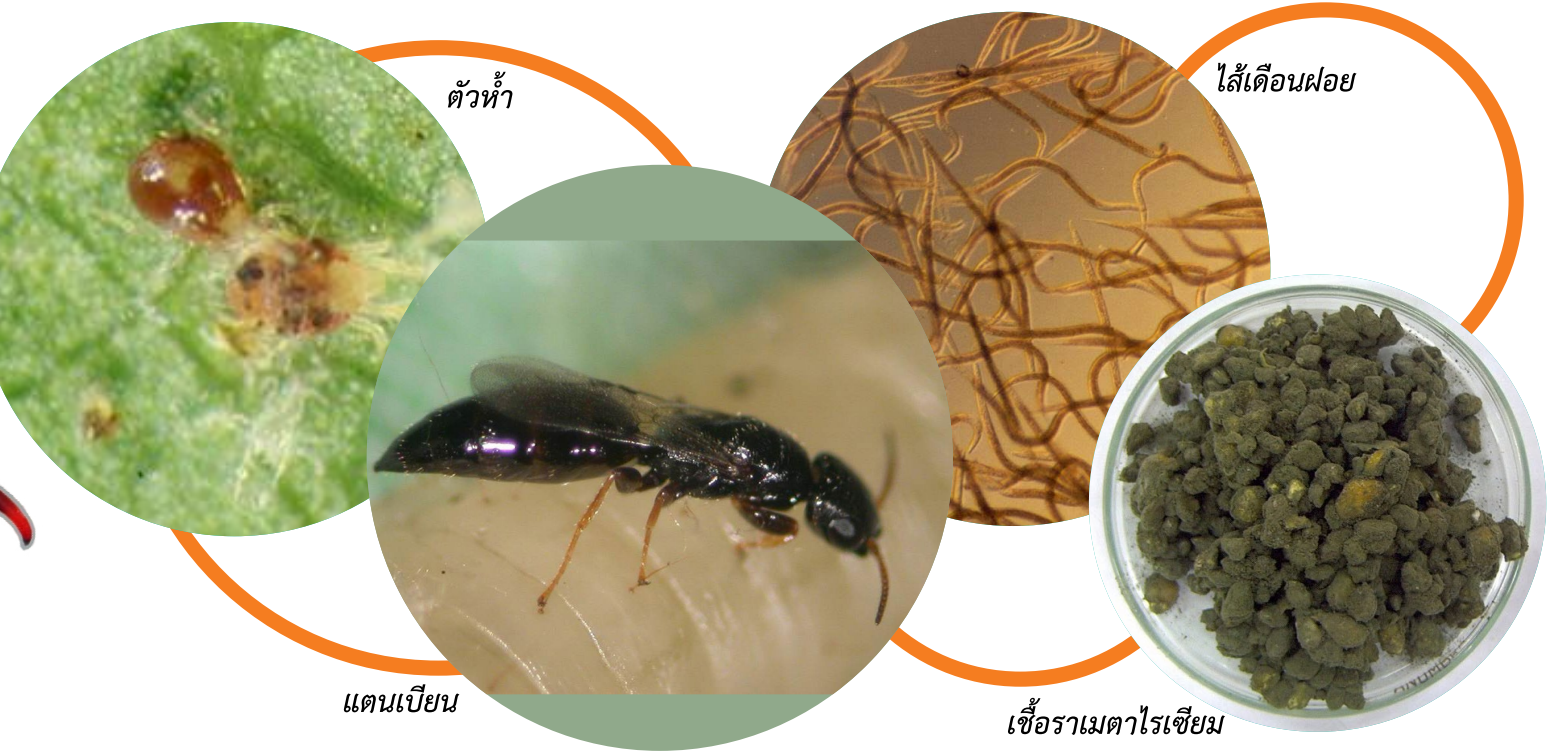

สีน้ำตาล

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีทั้งโรคระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังไม่มี
ทีท่าว่าจะดีขึ้นเพราะได้มีการพบสายพันธุ์ที่มีการกลายพันธุ์อย่างต่อเนื่อง ส่งผล
กระทบต่อเกษตรกร เนื่องจากพืชเศรษฐกิจที่มีการหยุดชะงักหรือชะลอการส่งออก
สินค้าเกษตร อีกทั้งสถานการณ์น้ำในประเทศที่บางพื้นที่มีปัญหาขาดแคลนน้ำใน
การผันสารเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชอาจทำได้ยากลำบาก หากเราไม่หาวิธีการ
กำจัดศัตรูพืชอาจพบความเสียหายอย่างรุนแรงได้

ปัจจุบันเกษตรกรมีทางเลือกที่สามารถลดการใช้สารในการพ่นสารกำจัดศัตรูพืช ไปจนถึงการลดการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยเลือกใช้วิธี *การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี* เป็นทางเลือกที่สำคัญวิธีการหนึ่งในการจัดการศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเกษตรกรและหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสนใจ และเรียนรู้วิธีการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีด้วยวิธีนี้มากขึ้นกว่าที่ผ่านมา ประกอบกับปัจจุบันผู้คนใส่ใจในสุขภาพและอาหารที่รับประทานมากขึ้น การผลิตพืชผักที่ปลอดภัยจึงสามารถสร้างรายได้ให้อย่างมหาศาล

การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี ประกอบด้วย *ศัตรูธรรมชาติ* ที่ถือว่าเป็นตัวร้าย และตัวเอกของเรื่อง คือ *ตัวห้ำ ตัวเบียน ไส้เดือนฝอย และจุลินทรีย์*...เรามาทำความรู้จักกับพระนางอย่างคร่าว ๆ กัน

ตัวห้ำหรือแมลงห้ำ (Predators) คือ แมลงที่กินแมลงหรือกินศัตรูพืชที่เรียกว่าเหยื่อ (prey) เป็นอาหาร แมลงห้ำจะดำรงชีวิตอิสระ กินเหยื่อได้หลายชนิด และกินเหยื่อได้หลายตัว เช่น มวนพิษฆาต มวนเพชรฆาต ตัวงเต่า และแมลงหางหนีบ

ตัวเบียนหรือแมลงเบียน (parasitoids) คือ แมลงที่เข้าทำลายแมลงอื่นโดยตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ภายในหรือภายนอกตัวเหยื่อ เมื่อไข่ฟักตัวหนอนของแมลงเบียนจะกินเนื้อเยื่อหรือของเหลวจากเหยื่อนั้นเพื่อการเจริญเติบโตโดยจะใช้เหยื่อเพียงตัวเดียวเท่านั้น เช่น แตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา แตนเบียนหนอนหัวดำมะพร้าวโกนิโอซิส แตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูอะนาไกรัส

ไส้เดือนฝอย คือ สิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก ที่สามารถเข้าทำลายแมลงได้ทางช่องเปิดต่าง ๆ เช่น ปาก รูทวาร และรูหายใจของแมลง

จุลินทรีย์ หรือเชื้อโรค ที่ก่อให้เกิดโรคในแมลง คือ เชื้อไวรัส เชื้อแบคทีเรีย และเชื้อรา

แมลงหางหนีบ

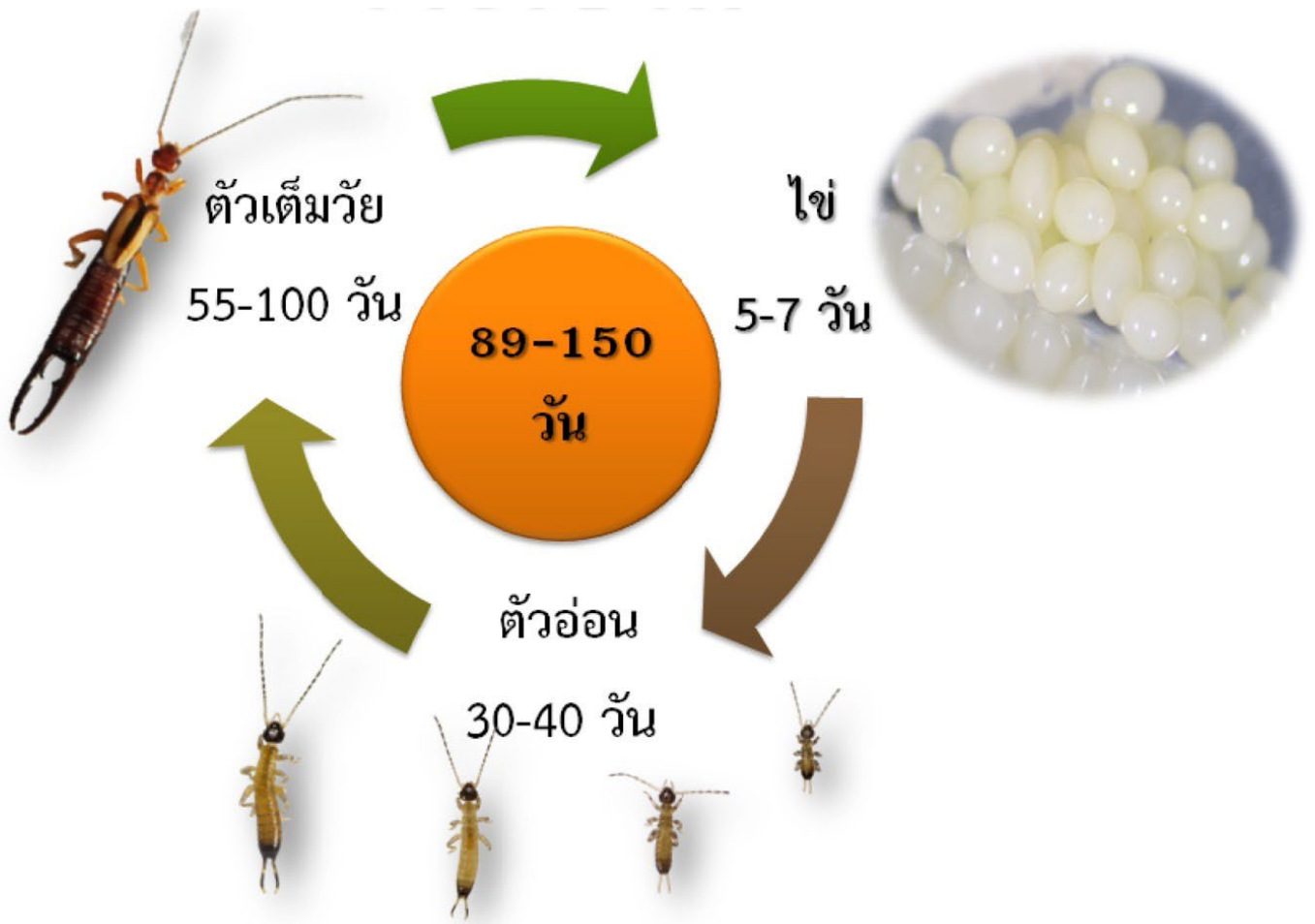
แมลงหางหนีบ อยู่ในอันดับ Dermoptera พบมากกว่า 1,000 ชนิด มีลำตัวค่อนข้างแบน และยาวรี ลักษณะที่เด่นชัดคือ มีแพนหางเป็นรูปคีมใช้สำหรับการจับเหยื่อ เพื่อการป้องกันตัว สร้างรัง และช่วยในการผสมพันธุ์ อาจพบแมลงหางหนีบได้ทั้งประเภทที่มีปีกและไม่มีปีก ซึ่งกรมวิชาการเกษตร กลุ่มงานวิจัยการปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ได้มีการวิจัย ศึกษาและผลิตแมลงหางหนีบเพื่อการนำไปใช้ในการควบคุมศัตรูพืช 2 ชนิด ได้แก่ แมลงหางหนีบขาวงแหวน (Ring-legged Earwigs) และแมลงหางหนีบสีน้ำตาล (Brown Earwigs) ที่เป็นตัวเอกที่เราจะมาทำความรู้จักกับเขาแบบลึกซึ้งมากขึ้น ตั้งแต่เกิดไปจนถึงตาย รวมถึงวิธีการที่จะเพาะเลี้ยง และวิธีการนำไปใช้ควบคุมศัตรูพืช

แมลงหางหนีบสีน้ำตาล

แมลงหางหนีบสีน้ำตาล (Brown Earwigs) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Proreus similans* Stallen ลำตัวแบน ส่วนบนมีสีเหลืองน้ำตาล ส่วนล่างมีสีน้ำตาลล้วน ตัวเต็มวัยมีความยาวเฉลี่ย 1.6-1.8 เซนติเมตร พบตา รวม 1 คู่ หนวดแบบเส้นด้าย ขามีสีเหลืองล้วน

แมลงหางหนีบสีน้ำตาลเป็นแมลงห้ำที่สำคัญในข้าวโพด ซึ่งเป็นพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง และพบว่าสามารถควบคุมแมลงศัตรูพืชได้หลายชนิด เช่น หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนเจาะฝักข้าวโพด เพลี้ยอ่อน หนอนกระทู้หอม หนอนเจาะสมอฝ้าย หนอนของด้วงกุหลาบ และไข่แมลงชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะ หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด ที่ทำลายอยู่ภายในลำต้น ที่ยากต่อการป้องกันกำจัดด้วยสารเคมี แต่แมลงหางหนีบมีความสามารถในการเสาะหาเหยื่อตามซอกมุมต่าง ๆ ได้ดี โดยใช้อวัยวะที่มีลักษณะเป็นคีมใช้สำหรับหนีบจับเหยื่อตรงปลายสุดของส่วนท้อง

วงจรชีวิต

ไข่ - ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นกลุ่มตามซอกใบพืช กลุ่มละ 25-40 ฟอง ตลอดชีวิตเพศเมียวางไข่ได้ 4-5 ครั้ง ไข่มีลักษณะกลมรี สีขาวนวล แล้วค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นสีใสเมื่อใกล้จะฟัก ระยะไข่ 5-7 วัน

ตัวอ่อน - มี 4 วัย ตัวอ่อนที่ฟักใหม่ ๆ มีสีขาวแล้วค่อย ๆ เข้มขึ้นเป็นสีน้ำตาล รูปร่างของตัวอ่อนในแต่ละวัยไม่แตกต่างกันมาก มีเพียงขนาดลำตัวที่ใหญ่ขึ้นตามวัย ระยะตัวอ่อน 40-60 วัน

ตัวเต็มวัย - เพศเมียใหญ่กว่าเพศผู้เล็กน้อย สีน้ำตาลสลับเหลือง ลำตัวยาว 1.6-1.8 เซนติเมตร หนวดมี 15-20 ปล้อง แขนงคล้ายคีมสีน้ำตาลปนดำยาว 0.30-0.41 เซนติเมตร เพศผู้คีมทั้งสองด้านมีหยักออกมาด้านในของคีม เพศเมีย แขนงยาวเรียบ ระยะตัวเต็มวัย 55-100 วัน รวมระยะไข่ถึงตัวเต็มวัย 89-174 วัน

การเพาะเลี้ยง

เตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ ก่องเลี้ยงแมลง ไบโม่พรวัว อาหารแมว สำลีสี้ ถ้วยฟอยล์ และที่จับแมลง โดยมีขั้นตอนการเพาะเลี้ยง ดังนี้

- นำฟอแม่พันธุ์แมลงหางหนีบสีน้ำตาลเพศผู้ 1 ตัว เพศเมีย 1 ตัว ใส่ในก่องเลี้ยงแมลง ใส่อาหารแมวบดละเอียดในถ้วยฟอยล์ 1 ถ้วยต่อก่อง ปริมาณ 20 กรัม ต่อถ้วย ใส่ไบโม่พรวัวที่มีความยาวพอดีกับก่อง 2-3 ใบ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย หลบซ่อนและวางไข่ของแมลง พร้อมทั้งนำสำลีสี้จุ่มน้ำพอหมาควางไว้มุมก่องเพื่อให้ความชื้น

- ควรเปลี่ยนอาหารและไบโม่พรวัวทุก 7 วัน เติมน้ำในสำลีสี้อย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งเพศเมียวางไข่ หากเพศเมียวางไข่แล้วไม่ต้องเปลี่ยนไบโม่พรวัวหรือเติมน้ำในสำลีสี้จนกว่าไข่จะฟัก

3. หลังจากจับคู่ประมาณ 7-14 วัน แมลงหางหนีบน้ำตาลเพศเมียจะเริ่มวางไข่ ไข่มีลักษณะกลม สีขาว ขนาดเล็ก ในช่วงนี้ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ เนื่องจากแมลงหางหนีบน้ำตาลเพศเมียจะหวงไข่ คอย ฝ้าไข่และกลับไข่เพื่อป้องกันเชื้อราและสัตว์อื่น ๆ ที่จะเข้ามาทำอันตราย จนกระทั่งตัวอ่อนฝักออกเป็นตัว การไปรบกวนหรือแยกไข่ในช่วงนี้อาจทำให้แมลงหางหนีบน้ำตาลเพศเมีย เกิดความเครียดและอาจกินไข่จนหมด

4. ไข่จะฟักออกเป็นตัวอ่อนภายใน 5-7 วัน เมื่อไข่ฟักนำเพศเมียและเพศผู้ที่ยังมีชีวิตกลับมาจับคู่ผสมพันธุ์ต่อ จากนั้นเพาะเลี้ยงตามขั้นตอนที่ 1 อีกครั้ง นำตัวอ่อนที่ได้มาแยกเลี้ยงในกล่องพลาสติกจำนวน 80-100 ตัว ใส่อาหารแมวในปริมาณ 50 กรัมต่อถ้วย ด้านบนปิดด้วยกระดาษชำระอีกชั้นหนึ่ง เปลี่ยนกล่องพลาสติก ไบอะพราว และสำลีทุก 7 วัน หรือเมื่อไบอะพราวแห้ง สามารถเพาะเลี้ยงแมลงหางหนีบน้ำตาลไปได้เรื่อยๆ จนเข้าสู่ระยะตัวเต็มวัย แบ่งส่วนหนึ่งเป็นพ่อแม่พันธุ์โดยเข้าขั้นตอนที่ 1 อีกครั้ง และส่วนที่เหลือนำไปใช้ในการควบคุมแมลงศัตรูพืช

การนำไปใช้ควบคุมศัตรูพืช

แมลงศัตรูที่สามารถใช้แมลงหางหนีบน้ำตาลควบคุมได้ คือ หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนเจาะฝักข้าวโพด เพลี้ยอ่อน หนอนกระทู้หอม หนอนเจาะสมอฝ้าย และไข่แมลงชนิดต่าง ๆ รวมถึงแมลงขนาดเล็กที่มีลำตัวอ่อนนุ่มหลายชนิด โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

1. หลังจากการปลูกข้าวโพด 14-21 วัน ทำการสำรวจแมลงศัตรูพืชในแปลง เพื่อให้ข้าวโพดโตพอสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย
2. เมื่อพบแมลงศัตรูข้าวโพดให้ปล่อยแมลงหางหนีบน้ำตาลในอัตรา 1 ตัว ต่อ 1 ตารางเมตร
3. ควรปล่อยในช่วงเวลาเย็น โดยปล่อยให้กระจายทั่วแปลงปลูก ปล่อยแมลงหางหนีบลงบนต้นข้าวโพดหรือปล่อยพร้อมกับไบอะพราวที่ใช้ในการเพาะเลี้ยง
4. ทำการสำรวจซ้ำทุก 7 วัน หลังปล่อยแมลงหางหนีบ ถ้าพบว่าการระบาดไม่ลดลง ควรทำการปล่อยแมลงหางหนีบซ้ำด้วยอัตราเดิม

ปล่อยแมลงหางหนีบน้ำตาลที่เพาะเลี้ยงเพื่อการควบคุมแมลงศัตรูพืช

ข้อควรระวัง

ต้องสำรวจแมลงศัตรูพืชก่อนการปล่อยแมลงหางหนีบน้ำตาลก่อนทุกครั้ง เนื่องจากหากไม่พบศัตรูพืชจะทำให้แมลงหางหนีบน้ำตาลขาดอาหารตาย หรือเคลื่อนย้ายไปที่แหล่งที่มีอาหารอื่น

ข้อดี

1. แมลงหางหนีบสามารถหาศัตรูพืชเองได้ แม้ว่าศัตรูพืชจะหลบซ่อนอยู่ และยังสามารถทำลายศัตรูพืชที่อยู่ในส่วนที่สารเคมีไม่สามารถเข้าถึงได้ หรือในระยะเวลาที่สารเคมีทำลายได้ยาก เช่น ไข่ที่มีขนปกคลุม
2. แมลงหางหนีบสามารถขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณในธรรมชาติเองได้
3. แมลงหางหนีบหนึ่งตัวสามารถกินศัตรูพืชได้หลายชนิดและกินได้วันละหลายตัว โดยเฉพาะเวลากลางคืนที่ศัตรูพืชส่วนใหญ่มักชอบออกหากิน
4. การใช้แมลงหางหนีบสามารถใช้ร่วมกับวิธีการควบคุมศัตรูพืชอื่นได้ เช่น วิธีเขตกรรม วิธีกล
5. เกษตรกรสามารถเพาะเลี้ยงแมลงหางหนีบได้เองด้วยวิธีการเลี้ยงอย่างง่าย ซึ่งเป็นการประหยัด ลดต้นทุนได้เป็นอย่างดี
6. การใช้แมลงหางหนีบมีความปลอดภัยสูง เนื่องจากเป็นสิ่งมีชีวิตที่พบเจออยู่แล้วในสภาพธรรมชาติ จึงช่วยให้ธรรมชาติสมดุล ไม่มีสารพิษตกค้าง

ข้อจำกัด

1. เมื่อปล่อยแมลงหางหนีบแล้ว ไม่ควรฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
2. การใช้แมลงหางหนีบควบคุมศัตรูพืชใช้ระยะเวลามากกว่าสารเคมี ไม่เหมือนกับการใช้สารเคมีที่ออกฤทธิ์เร็ว
3. เมื่อการระบาดลดลง ไม่มีเหยื่อ หรือไม่มีอาหาร หลังจากปล่อยแมลงหางหนีบแล้ว แมลงหางหนีบอาจตายหรือเคลื่อนย้าย ทำให้ต้องปล่อยแมลงหางหนีบอยู่เสมอเมื่อพบการระบาด

**หลังออกที่รู้จักกับ
ตัวเอกของเราอย่างแมลง
หางหนีบน้ำตาลแล้ว คง
เห็นถึงความสามารถ
ศักยภาพของแมลงศัตรู
พืชที่มีประโยชน์ การรู้จัก
และทำความเข้าใจแมลงชนิด
ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติ
ทำให้เราสามารถรักษาสมดุล
ของธรรมชาติได้**

ข้อมูล/ภาพประกอบ :

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

๖๖...การแก้ปัญหา นั้น ถ้าไม่ทำให้ถูกเหตุถูกทาง ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง มักจะกลายเป็นการเพิ่มปัญหาให้มากและยุ่งยากมากขึ้น แต่ละฝ่าย จึงควรตั้งใจพยายามทำความเข้าใจความเห็นให้กระจ่างและเที่ยงตรงเพื่อจักได้ สามารถเข้าใจปัญหาและเข้าใจกันและกันอย่างถูกต้อง ความเข้าใจที่ถูกต้อง แน่ชัดนี้ จะช่วยให้เล็งเห็นแนวทางปฏิบัติแก้ไขอันเหมาะสม ซึ่งจะนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ อีกประการหนึ่ง อันเป็นข้อสำคัญทุกฝ่ายจะต้องตระหนักในใจ เสมอว่า ประโยชน์ส่วนรวมนั้นเป็นประโยชน์ที่แต่ละคนพึงยึดถือเป็นเป้าหมาย หลักในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน เพราะเป็นประโยชน์ที่ยั่งยืนแท้จริง ซึ่งทุกคนมีส่วนได้รับทั่วถึงกัน...๙๙

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พ.ศ. 2533 วันอาทิตย์ที่ 31 ธันวาคม 2532

ว่าด้วยภารกิจ ถ่ายโอนจาก อ.ย.

อีกซอง

อัญญา สุวรรณกุล

เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันที่ 5 ธันวาคม ผู้เขียนขออัญเชิญพระราชดำรัสของพระองค์ ที่พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่พุทธศักราช 2533 กว่า 30 ปีที่แล้ว เพื่อเป็น ข้อคิดเตือนใจ และเป็นกำลังใจในการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของท่านผู้อ่านทุกท่าน ท่ามกลางอุปสรรค และความยากลำบากที่ต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 สภาพเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ หรือแม้แต่สภาพดินฟ้าอากาศที่แปรปรวน สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น คงปฏิเสธไม่ได้ว่า เรา ๆ ท่าน ๆ ทั้งหลายมีส่วนร่วมต่อสิ่งที่ปรากฏอยู่ไม่มากนักน้อย

หากจะกล่าวถึงภารกิจตามบทบาทหน้าที่ ท่านผู้อ่านหลายท่านอาจนึกไม่ถึงว่ากระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ไม่น่าจะมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการ นำเข้า-ส่งออกสินค้า แต่หากเจาะลึกลงไปจะเห็นว่าหนึ่งในบทบาทที่สำคัญ คือ การควบคุมการนำเข้า-

ส่งออกสินค้าเกษตรซึ่งเป็นสินค้าเกษตรขั้นพื้นฐาน แต่เป็นการควบคุมทางด้านมาตรการสุขอนามัย และสุขอนามัยพืชเป็นหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ แต่หากสินค้าเกษตรกลายเป็นอาหาร บทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะเปลี่ยนเป็นของกระทรวงสาธารณสุขพื้นที่ สร้างความสับสนได้พอสมควร

“ฉีกซอง” ฉบับนี้ จะขอนำท่านผู้อ่านไปทำความรู้จักกับภารกิจถ่ายโอนจาก อย. เจาะประเด็น ไปยังกลุ่มสินค้าพืชที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ เป็นไปอย่างไร โปรดติดตาม

<https://www.kizytracking.com/fssc-22000-compliance-food-safety-standards/>

จุดเริ่มต้น

ย้อนกลับไปเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2546 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอผลการหารือเรื่องกรอบแนวทางการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหาร (Food Safety) และให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยได้รับความเห็นของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบควรดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งผู้ประกอบการรายใหญ่และรายย่อย รวมทั้งกำหนดอัตราค่าตอบแทนหรือรางวัลนำจับให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ทำการตรวจจับการจำหน่ายยา เกสซ์เคมีภัณฑ์ ปesticide การผลิต และเคมีภัณฑ์การเกษตร ส่วนการลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมาย ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติถือเป็นหลักการที่จะต้องดำเนินคดีตามกฎหมายแก่ผู้กระทำผิด โดยแยกการกระทำความผิดในแต่ละครั้งเป็นรายสำนวน ทุกครั้งอย่างเคร่งครัด สำหรับกรณีของผู้ประกอบการ/โรงงานอุตสาหกรรมที่กระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาความเหมาะสมเพื่อระงับใบอนุญาตประกอบการไปพิจารณาดำเนินการด้วย และเพื่อให้สอดคล้องและต่อเนื่องกับการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหาร ซึ่งได้เริ่มดำเนินการแล้ว

ในปีดังกล่าว สมควรกำหนดให้ปี พ.ศ. 2547 เป็นปีแห่งสุขภาพอนามัย เพื่อรณรงค์และเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารชนิดต่าง ๆ ของไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ หากภาครัฐสนับสนุนให้เอกชนไทยขยายกิจการร้านอาหารไทยในต่างประเทศให้เพิ่มมากขึ้น ใช้วัตถุดิบภายในประเทศที่ได้รับการควบคุมตรวจสอบและมีการปรุงอาหารตามตำรับไทยแท้ โดยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญก็จะเกิดผลดีอย่างต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ในด้านต่าง ๆ กล่าวคือ จะเป็นการสร้างตราสินค้า (Brand Name) และสร้างตลาดการส่งออกวัตถุดิบให้แก่สินค้าเกษตรและอาหารไทย ตลอดจนสร้างงานให้แก่ชาวไทยในต่างประเทศ สร้างภาพพจน์และชื่อเสียงของประเทศให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายไปทั่วโลก และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ชาวต่างประเทศสนใจที่จะเดินทางมาประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น จึงมอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) รับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการดำเนินการในรายละเอียด แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

สืบเนื่องจากประเด็นดังกล่าว จนกระทั่งปี 2559 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในสมัยนั้น คือ นายปิยะสกล สกลสัตนาทร ได้เห็นชอบในหลักการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการพัฒนาจุดตรวจสอบสินค้าเกษตร ณ ด่านนำเข้าให้เป็นจุดเดียวกัน (single stop service) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลความปลอดภัยอาหารและอำนวยความสะดวกทางการค้าที่รวดเร็วขึ้น โดยถ่ายโอนภารกิจการกำกับดูแลสินค้าเกษตรที่นำเข้า ณ ด่าน และสินค้าเกษตรและอาหารที่ส่งออกแล้วถูกส่งคืนกลับมา รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลการนำเข้าเพื่อเฝ้าระวัง ณ สถานที่จำหน่ายภายในประเทศ จึงได้มีประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตรวจสอบการนำเข้าสินค้าอาหาร เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 โดยให้มีผลในวันที่ 15 พฤษภาคม 2559 เป็นต้นมา ประกาศดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าว ซึ่งระบุชัดเจนว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ถ่ายโอนภารกิจตรวจสอบการนำเข้าสินค้าเกษตร เฉพาะสินค้าอาหารตามพิกัดศุลกากรและรหัสสถิติ (HS Code) ที่ระบุไว้เท่านั้น และภารกิจตรวจสอบสินค้าอาหารที่ส่งออกและถูกส่งคืนกลับมาโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่ายภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม กรณีสินค้าอาหารตามพิกัดและรหัสสถิติที่ระบุว่ายถ่ายโอนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบแล้ว หากสินค้าอาหารดังกล่าวถูกส่งคืนกลับมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่ายภายในประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องเป็นผู้รับผิดชอบตรวจสอบด้วยเช่นกัน ซึ่งภารกิจที่รับถ่ายโอนจะครอบคลุมการตรวจสอบคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร การควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 รวมถึงการดำเนินการเมื่อมีการฝ่าฝืนกฎหมายด้วย เว้นแต่การขออนุญาตตามกฎหมายฉบับนี้ ยังคงกำหนดให้ขออนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขเช่นเดิม

สำหรับพิกัดและรหัสสถิติที่กระทรวงสาธารณสุขมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ มีจำนวน 119 พิกัด แบ่งออกเป็น 4 หมวด ได้แก่ **หมวด 02** แมลง จำนวน 4 พิกัด ได้แก่ จิ้งหรีด ตั๊กแตน หนอนกอไผ่ และแมลงอื่น ๆ **หมวด 09** กลุ่มของชา กาแฟ และเครื่องเทศ จำนวน 9 พิกัด ได้แก่ กาแฟ เปลือกและเยื่อกาแฟ กาแฟอื่น ๆ วานิลา เครื่องเทศที่ผสมหอมแขก และเครื่องเทศผสมอื่น ๆ **หมวด 10** กลุ่มของธัญพืช จำนวน 97 พิกัด เช่น ข้าวสาลี ข้าวไรน์ ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโพดสำหรับมนุษย์บริโภค ซอร์กัมสำหรับอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การเพาะปลูก บักวีต ลูกเดือยทั้งเปลือก เมล็ดธัญพืชอื่น ๆ ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า ข้าวหนึ่ง ปลายข้าว ข้าวเสียบึ่งเร็ว เป็นต้น และ**หมวด 12** กลุ่มของพืชน้ำมัน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วลิสง เนื้อมะพร้าวแห้ง ลิ้นจี่ด เมล็ดงา เมล็ดมัสตาร์ด เมล็ดแตง เมล็ดอัลลิพั เป็นต้น

ภารกิจถ่ายโอน

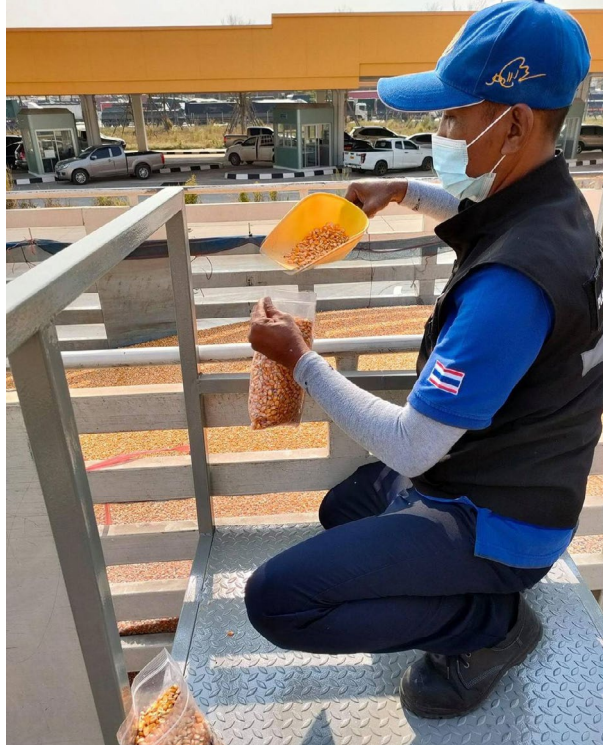
สืบเนื่องจากคำสั่งดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 385 พ.ศ. 2560 แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 โดยแต่งตั้งให้ข้าราชการและพนักงานราชการกรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมวิชาการเกษตร และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ซึ่งกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 43 แห่งกฎหมายฉบับดังกล่าว ประกอบด้วย เข้าไปในสถานที่ผลิตอาหาร สถานที่เก็บอาหาร สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่ทำการของผู้ผลิต ผู้เก็บรักษา ผู้จำหน่าย รวมทั้งสถานที่ทำการของผู้นำเข้าหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งอาหารในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบ ควบคุมให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามกฎหมายฉบับนี้ อาจเข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะเพื่อตรวจสอบอาหาร และอาจยึดหรืออายัดอาหารและเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตลอดจนภาชนะหรือหีบห่อบรรจุอาหารและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาหารดังกล่าวได้ รวมถึงมีอำนาจนำอาหารปริมาณพอสมควรเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อตรวจวิเคราะห์ ยึดหรืออายัดอาหารหรือภาชนะบรรจุที่สงสัยว่าอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือผิตอนามัยของประชาชน เพื่อตรวจพิสูจน์ยึดหรืออายัดอาหารไม่บริสุทธิ์ อาหารปลอมหรืออาหารผิดมาตรฐาน หรือภาชนะบรรจุที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือผิตอนามัยของประชาชน หรือที่มีลักษณะไม่ถูกต้องตามคุณภาพหรือมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในมาตรา 6 (6)

สำหรับการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อมีการฝ่าฝืนหรือมีการกระทำความผิดตามกฎหมายฉบับดังกล่าว หากการกระทำผิดนั้นมีโทษปรับสถานเดียว ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับ (มาตรา 75) สำหรับอาหารหรือภาชนะบรรจุที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้หรือเก็บมา เฉพาะที่เป็นอาหารผิดมาตรฐาน ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการอาหารพิจารณาสั่งทำลายหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร (มาตรา 44) หากเป็นกรณีอื่น ๆ ให้พิจารณาดำเนินการเองโดยไม่ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการอาหารพิจารณา ก่อนกรณีการกระทำความผิดที่มีโทษจำคุก ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการตามกฎหมายสำหรับอาหารและเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด รวมถึงภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุอาหาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ให้เก็บรักษาเพื่อเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าในภาพรวม ภารกิจที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาถ่ายโอนให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนของกรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ควบคุมและตรวจสอบการนำเข้าและถูกส่งกลับคืนของสินค้าจำนวน 119 รายการ ตามพิกัดศุลกากรและรหัสสถิติที่ได้รับการถ่ายโอน โดยการส่งกลับคืนมาของสินค้า 119 รายการนั้น จะส่งคืนมาเพื่อจำหน่ายในประเทศ หรือเพื่อการใดก็ตาม จะต้องควบคุมและตรวจสอบทั้งหมด อีกรายการคือการควบคุมและตรวจสอบสินค้าเกษตรและอาหารที่ส่งกลับคืนมาโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายในประเทศ เฉพาะในส่วนของสินค้าพืชและผลผลิตจากพืช ซึ่งวัตถุประสงค์การส่งกลับคืนกรณีที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ คือ การส่งคืนกลับมาเพื่อการส่งออก การส่งกลับคืนมาเพื่อเปลี่ยนสถานะบรรจุ การปรับปรุงสภาพ และการส่งคืนกลับมาเพื่อทำลาย

การควบคุมและตรวจสอบการนำเข้าสำหรับสินค้า 119 รายการที่ระบุให้กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ กำหนดให้ผู้นำเข้าแจ้งการนำเข้า ณ ด่านตรวจพืช ผ่านระบบ New DOA NSW โดยกรมวิชาการเกษตรกำหนดแผนการตรวจสอบความปลอดภัยตามวิธีการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ด้วยการเก็บตัวอย่างแบบตรวจติดตาม หรือ Monitor ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างด่านตรวจพืช และกลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช และสำนักวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ โดยด่านตรวจพืชเป็นผู้เก็บตัวอย่าง ส่งให้กลุ่มวิชาการ เพื่อจัดส่งให้สองหน่วยงานที่กล่าวถึงเป็นหน่วยวิเคราะห์ตัวอย่าง

ผลการปฏิบัติงานประมาณ 64

ผลการดำเนินการตามแผนการสุ่มตัวอย่างสินค้าพืชนำเข้าที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 - 30 กันยายน 2564 ด่านตรวจพืชได้เก็บและส่งตัวอย่างสินค้าในรายการที่รับผิดชอบ จำนวนรวม 120 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีตัวอย่างที่ไม่ผ่านมาตรฐาน 7 รายการ ได้แก่ พริกแห้งจากอินเดีย 2 รายการ พริกแห้งจากเมียนมา 3 รายการ ถั่วลิสงทั้งเปลือกจาก สเปน ลาว 1 รายการ และจากเมียนมา 1 รายการ จากที่กล่าวมา การดำเนินการในกรณีตรวจพบตัวอย่างที่ไม่ผ่านมาตรฐาน หลังจากที่ได้รับทราบผลการตรวจวิเคราะห์เป็นหนังสือ กลุ่มวิชาการได้ดำเนินการแจ้งข้อมูลรายการสินค้าและผู้นำเข้าที่สินค้าไม่ผ่านมาตรฐานให้ด่านตรวจพืชทราบ เพื่อดำเนินมาตรการกักตรวจสินค้าจากผู้นำเข้าที่ไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 3 shipment ติดต่อกัน จนกว่าผลวิเคราะห์ดังกล่าวผ่านมาตรฐานทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ในปีงบประมาณ 2564 ตัวอย่างที่ไม่ผ่านมาตรฐานจำนวน 7 รายการ ยังไม่มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว เนื่องจากถั่วลิสงทั้งเปลือก ตั้งแต่ทราบผลวิเคราะห์ยังไม่มีการนำเข้าสินค้าจากผู้นำเข้ารายดังกล่าว ในส่วนรายการสินค้า พริกแห้งจากผู้นำเข้าแจ้งการนำเข้าสินค้าโดยใช้พิกัดศุลกากรที่ไม่ใช่พิกัดที่กรมวิชาการเกษตรได้รับมอบตามการถ่ายโอนภารกิจ จึงทำให้ด่านตรวจพืชไม่มีอำนาจในการดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด

**ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้านำเข้าที่ไม่ผ่านมาตรฐาน
ประจำปีงบประมาณ 2564**

ที่	รายการสินค้า	แหล่งกำเนิด	ผลวิเคราะห์	ด่านตรวจพืช	การดำเนินการ
1	พริกแห้ง	อินเดีย	Total Aflatoxin 43.97 µg/kg อ้างอิงมาตรฐาน สธ. ฉ 414 (2563) ไม่เกิน 20 µg/kg	แหลมฉบัง	สินค้าพริกแห้งที่นำเข้าผู้ประกอบการใช้ พิกัด 09042110 ในการแจ้งนำเข้าสินค้า ซึ่งไม่ได้อยู่ในข่ายพิกัดที่ อย. ถ่ายโอน ภารกิจให้กรมวิชาการเกษตร จึงไม่ได้ ดำเนินการตามมาตรการของ อย.
2	พริกแห้ง	อินเดีย	Ochratoxin A 71.46 µg/kg อ้างอิงมาตรฐาน สธ. ฉ 414 (2563) ไม่เกิน 30 µg/kg	แหลมฉบัง	-
3	ถั่วลิสงทั้งเปลือก	สปป.ลาว	Total Aflatoxin 45.07 µg/kg อ้างอิงมาตรฐาน สธ. ฉ 414 (2563) ไม่เกิน 20 µg/kg	เชียงใหม่	(เข้าสู่มาตรการกักกัน) ตั้งแต่ได้รับทราบ ผลวิเคราะห์ยังไม่มีแจ้งนำเข้าสินค้า ถั่วลิสงทั้งเปลือกจากผู้ส่งออกดังกล่าว
4	พริกแห้ง	เมียนมา	Total Aflatoxin 34 µg/kg อ้างอิงมาตรฐาน สธ. ฉ 414 (2563) ไม่เกิน 20 µg/kg	แม่สอด	สินค้าพริกแห้งที่นำเข้าผู้ประกอบการใช้ พิกัด 09042110 ในการแจ้งนำเข้าสินค้า ซึ่งไม่ได้อยู่ในข่ายพิกัดที่ อย. ถ่ายโอน ภารกิจให้กรมวิชาการเกษตร จึงไม่ได้ ดำเนินการตามมาตรการของ อย.
5	พริกแห้ง	เมียนมา	Total Aflatoxin 42.69 µg/kg อ้างอิงมาตรฐาน สธ. ฉ 414 (2563) ไม่เกิน 20 µg/kg	แม่สอด	สินค้าพริกแห้งที่นำเข้าผู้ประกอบการใช้ พิกัด 09042110 ในการแจ้งนำเข้าสินค้า ซึ่งไม่ได้อยู่ในข่ายพิกัดที่ อย. ถ่ายโอน ภารกิจให้กรมวิชาการเกษตร จึงไม่ได้ ดำเนินการตามมาตรการของ อย.
6	พริกแห้ง	เมียนมา	Total Aflatoxin 34 µg/kg อ้างอิงมาตรฐาน สธ. ฉ 414 (2563) ไม่เกิน 20 µg/kg	แม่สอด	-
7	ถั่วลิสงทั้งเปลือก	เมียนมา	Cadmium (Cd) 0.12 µg/kg อ้างอิงมาตรฐาน สธ. ฉ 414 (2563) ไม่เกิน 20 µg/kg	แม่สอด	(เข้าสู่มาตรการกักกัน) ตั้งแต่ได้รับทราบ ผลวิเคราะห์ยังไม่มีแจ้งนำเข้าสินค้า ถั่วลิสงทั้งเปลือกจากผู้ส่งออกดังกล่าว

ที่มา : กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร (2564)

สำหรับผลการดำเนินการตรวจสอบอาหารส่งออกที่ถูกส่งกลับคืน ปี 2564 (รหัสพิกัด 1-24) มีการแจ้งดำเนินการทั้งหมด 152 รายการ อยู่ระหว่างถอนอายุต์ 100 รายการ ถอดอายุต์แล้ว 52 รายการ โดยดำเนินการที่ด่านตรวจพืชท่าเรือกรุงเทพ 43 รายการ ด้านตรวจพืชลาดกระบัง 69 รายการ และด่านตรวจพืชท่าเรือแหลมฉบัง 40 รายการ ประเด็นที่ยังเป็นปัญหาในทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับสินค้าที่ส่งคืน คือ สินค้าที่มีส่วนประกอบจากทั้งพืช สัตว์และประมง ทำให้มีปัญหา

ในการกำกับดูแลว่าหน่วยงานได้รับผิดชอบ และกรณีผู้นำเข้าเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของการส่งคืนกลับมา ระหว่างการดำเนินการ จากส่งกลับมาโดยไม่ได้จำหน่ายในประเทศ แต่เปลี่ยนเป็นการจำหน่ายภายในประเทศ เป็นต้น ซึ่งเป็นภารกิจของด่านอาหารและยาที่จะต้องกำกับดูแล จึงทำให้เกิดความสับสนในการประสานงานและการปฏิบัติงานร่วมกัน อีกทั้งจำนวนด่านอาหารและยาไม่มีครบในทุกช่องทางการนำเข้า-ส่งออก จึงเป็นประเด็นในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยเช่นกัน

<https://www.freepik.com/free-photo/dried-red-chilli-background>

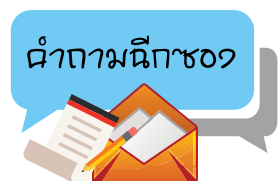
ในปีงบประมาณ 2565 การดำเนินการตรวจสอบสินค้านำเข้าตามพิกัดที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุขถ่ายโอนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะต้องดำเนินการประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 420 พ.ศ. 2563 เรื่อง วิธีผลิตเครื่องมือเครื่องใช้การผลิต และการเก็บรักษาอาหาร (ปศอ.420) เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 ซึ่งผู้ผลิตและผู้นำเข้ารายใหม่ต้องดำเนินการตามประกาศดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 ส่วนผู้ผลิตรายเก่าที่มีใบอนุญาตนำเข้าอาหารให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 7 ตุลาคม 2564 ประกาศฉบับดังกล่าวเป็นการบังคับให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าอาหารต้องมีใบรับรองประกอบเพื่อยืนยันว่าสถานที่ผลิตอาหารเพื่อการจำหน่ายเป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ดีในการผลิตอาหาร หรือ GMP ซึ่งประกาศดังกล่าวได้กำหนดข้อยกเว้นไว้หลายประการ เช่น การนำเข้ามาเป็นวัตถุดิบ และการเทียบเคียงมาตรฐานระหว่างประเทศกับข้อกำหนดที่ระบุไว้ในประกาศ โดยมีรายละเอียดค่อนข้างมาก นับว่าเป็นอีกประกาศที่ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของไทย ซึ่งบังคับใช้ทั้งสินค้าเกษตรและอาหารที่ผลิตในประเทศ และสินค้านำเข้า หากมีโอกาสจะนำมาเสนอให้ท่านผู้อ่านทราบต่อไป

การดำเนินการดังกล่าว นับว่าเป็นความพยายามของภาครัฐสำหรับการควบคุมการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อให้ประชาชนในชาติ ได้บริโภคอาหารที่มีมาตรฐานเดียวกับมาตรฐานการส่งออก คำกล่าวที่ว่า “ของดีผลิตส่งออก ของไม่ดีขายในประเทศ” จะได้หายไปจากระบบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารของไทย เพราะสินค้าทั้งหมดต่างผลิตด้วยมาตรฐานเดียวกัน โดยความยากง่ายในการบูรณาการงานของภาครัฐจะไม่ใช่ปัญหาเลย หากทุกฝ่ายเล็งเห็นผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ขออำนวยการให้ท่าน
ผู้อ่านทุกท่าน ผ่านทุกข้อ
ผ่านสุขในปี 2564 ไปด้วย
ความเข้มแข็ง และทรงพลัง
พบกันใหม่ฉบับหน้า
สวัสดิ์ปี 2564

(ขอบคุณ : สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช
สำนักวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ
ด้านตรวจพืช กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/ข้อมูล)

พบกับใหม่ฉบับหน้า
สวัสดิ์...อีกคน

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลิบฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail ang.moac@gmail.com

ด่านตรวจพืชกับการนำเข้า

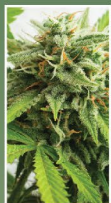
เมล็ดพันธุ์กัญชา-กัญชา

พืชในสกุล Cannabis เช่น กัญชา กัญชง (*Cannabis sativa*, *Cannabis sativa* L. susp. *Sativa*)

จัดอยู่ในกลุ่ม “สิ่งไม่ต้องห้าม”

ตามพระราชบัญญัติกัญชก พ.ศ. 2507
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

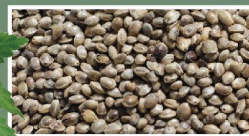
ช่อดอกของกัญชา กัญชง เป็น
ยาเสพติดให้โทษประเภท 5

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เมล็ดพันธุ์ควบคุม

ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

! การนำเข้าต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษก่อน

เอกสารประกอบการนำเข้า

- ☑ สำเนาใบกำกับสินค้า เช่น Invoice, Performa Inv, Packing List
- ☑ ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary certificate) จากประเทศผู้ส่งออก (สามารถนำเข้าได้จากทุกประเทศ)
- ☑ หนังสือรับรองส่วนขยายพันธุ์พืชว่ามีใช้พืชตัดต่อสารพันธุกรรม (Non-GMOs Certificate)
- ☑ สำเนา ใบอนุญาตนำเข้ากัญชงในแต่ละครั้ง IMPORT AUTHORIZATION NARCOTIC DRUGS (NAR. 5-1) ออกโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)
- ☑ สำเนาเอกสารแสดงผลวิเคราะห์คุณภาพเมล็ดพันธุ์ ระบุ %ความงอก และ %สิ่งเจือปน
- ☑ รายละเอียดของพันธุ์ที่นำเข้า (Variety Profile)

การแจ้งนำเข้า ณ ด่านตรวจพืช

ผู้นำเข้าสามารถ

แจ้งผ่านระบบ NSW

ของกรมวิชาการเกษตร

<http://nsw.doa.go.th/public/>

(พ.ก.5 และ พ.พ.8)

ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
วิธีการนำเข้า
ตามประกาศ
กรมวิชาการเกษตร

ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในกรมวิชาการเกษตร

กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

E-mail : Technical_ard@hotmail.co.th

ข้อมูล ณ วันที่ 6 มกราคม 2565

ผลิใบ

ก้าวข้ามการวิจัยและ
พัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : พิเชษฐ วิริยะพาหะ อังอร ปันยารักษ์ สมบัติ ตงเต้า กัสชนกชน หน้บ้แจ่ง ธิธาคุณุย แสนอุดม
บรรณาธิการ : อุดมพร สุพคุณุร
กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณภุฎุ จินตน์กานต์ งามสุภาธา มธุรส วงษ์ภุฎุร จันระวี จิตรสมาน
ช่างภาพ : กัญญาณัฐ โพธิ์แดง
ช่างศิลป์ : มณฑา แกมเงิน กฤษณา ดาวเรือง วรวิทย์ อ่ำช่าง
บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะละห้
จัดส่ง : ธวัชชัย สุวรรณพงศ์
สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406
E-mail : prdoa55@gmail.com
พิมพ์ที่ : ศรีปนิล ศรีอภิท พิธีพิมพ์ : 0 2047 6778